

Na osnovu člana IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
POSREDOVANJU U ZAPOŠLJAVANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI
NEZAPOSLENIH OSOBA**

Proglašava se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 6. januara 2005. godine i na sjednici Doma naroda od 25. januara 2005. godine.

Broj 01-111/05
29. marta 2005. godine
Sarajevo

Predsjednik
Niko Lozančić, s.r.

ZAKON

**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POSREDOVANJU U
ZAPOŠLJAVANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI NEZAPOSLENIH OSOBA**

Član 1.

U Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba ("Službene novine Federacije BiH", broj 41/01) član 3. mijenja se i glasi:

" 1.Nezaposlenom osobom, u smislu ovog zakona, smatra se osoba sposobna za rad koja nije u radnom odnosu a koja:

- a) nema registrirano privredno društvo ili drugo pravno lice, odnosno ne ostvaruje dividendu po osnovu udjela u privrednom društvu ili drugom pravnom licu;
- b) nema registriran obrt;
- c) se ne bavi poljoprivrednom djelatnošću;
- d) nije uživalac penzije prema propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju;
- e) nije redovan učenik ili student;
- f) ostvaruje prihod po bilo kom osnovu;
- g) aktivno traži posao.

2. Osobe iz stava 1. tač. a) i f) smatrat će se nezaposlenim ukoliko njihov prihod ne prelazi mjesečno 25% prosječne plaće u toku prethodne godine prema podacima Federalnog zavoda za statistiku.

3. Odredba stava 1. tačka c) primjenjivat će se od dana stupanja na snagu propisa koji reguliraju poljoprivrednu djelatnost."

Član 2.

Iza člana 3. dodaju se novi čl. 3.a i 3.b koji glase:

"Član 3.a

1. Smatra se da nezaposlena osoba aktivno traži posao ako:

- a) se redovno javlja službi za zapošljavanje;
- b) podnosi molbe poslodavcima ili daje oglase i javlja se na oglase i konkurse;
- c) pridržava se programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije.

Član 3.b

1. Služba za zapošljavanje prestaje voditi osobu kao nezaposlenu u osnovnoj evidenciji ako ta osoba:

- a) zasnuje radni odnos;
- b) odbije odgovarajući posao;
- c) bude zatečena na radu bez ugovora o radu ili pisane izjave poslodavca, odnosno rješenja o zasnivanju radnog odnosa ili o postavljenju;
- d) registrira privredno društvo ili drugo pravno lice, odnosno ostvari dividendu po osnovu udjela u privrednom društvu ili drugom pravnom licu u visini određenoj u članu 3. stav 2. ovog Zakona;
- e) registrira obrt ili ostvari prihod po bilo kom osnovu u visini određenoj u članu 3. stav 2. ovog Zakona;
- f) počne se baviti poljoprivrednom djelatnošću;
- g) ispunji uvjete za penziju prema propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju;
- h) stupi na odsluženje vojnog roka;
- i) stupi na izdržavanje kazne zatvora, mjere sigurnosti, zaštitne ili vaspitne mjere u trajanju dužem od šest mjeseci;
- j) navrši 65 godina života;

k) odbije uključiti se u obrazovanje na istom stupnju stručne spreme koje je organizirala i snosi troškove služba za zapošljavanje u cilju povećanja njene mogućnosti zapošljavanja ili ako bez opravdanog razloga prekine, odnosno ne završi obrazovanje;

l) ne javi se službi za zapošljavanje u dva uzastopna roka, a ne obavijesti službu za zapošljavanje o opravdanim razlozima nejavljanja;

m) ne ispunjava uvjete o aktivnom traženju posla;

n) odjavi se sa evidencije;

o) primi novčanu naknadu u skladu sa članom 30.a ovog Zakona;

p) postane redovan učenik ili student.

2. Osobe iz stava 1. ovog člana mogu se ponovo prijaviti na evidenciju nakon prestanka okolnosti zbog kojih su se prestale voditi, osim u slučaju iz stava 1. tač. c) i l) ovog člana kada je rok za ponovno prijavljivanje šest mjeseci od dana prestanka vođenja u evidenciji.

3. Nadležna inspekcija rada dužna je obavijestiti nadležnu kantonalnu službu o osobama zatečenim na radu bez ugovora o radu ili pisane izjave poslodavca, odnosno rješenja o zasnivanju radnog odnosa ili o postavljenju."

Član 3.

Iza člana 4. dodaju se novi čl. 4.a, 4.b, 4.c i 4.d koji glase:

"Član 4.a

1. Organi Federalnog zavoda su: Upravni odbor i direktor.

2. Upravni odbor Federalnog zavoda ima 11 članova.

3. Predsjednika i članove Upravnog odbora imenuje i razrješava Vlada FBiH u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 12/03 i 34/03).

4. Predsjednik i članovi Upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine.

5. Direktora Federalnog zavoda imenuje i razrješava Vlada FBiH.

Član 4.b

1. Federalni zavod ima savjetodavnu komisiju.

2. Savjetodavna komisija nadležna je da Upravnom odboru Federalnog zavoda daje:

a) mišljenja u vezi sa razmatranjem politike zapošljavanja i socijalnog osiguranja i preporuke u vezi sa programom zapošljavanja Federalnog zavoda koje usvajaju nadležni organi u Federaciji;

b) preporuke u vezi sa programom rada Federalnog zavoda na koji saglasnost daje Vlada FBiH;

c) mišljenja na rad Federalnog zavoda i preporuke u vezi sa poboljšanjem rada.

Član 4.c

Savjetodavnu komisiju iz člana 4.b ovog Zakona formira Upravni odbor Federalnog zavoda a čini je sedam članova i to po dva predstavnika sindikata i poslodavaca, te po jedan predstavnik Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Federalnog zavoda i Privredne komore Federacije.

Član 4.d

Prilikom imenovanja organa Federalnog zavoda i formiranja savjetodavne komisije treba voditi računa o spolnoj zastupljenosti, u skladu sa odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 16/03)."

Član 4.

U članu 8. stav 4. mijenja se i glasi:

"4. Službe za zapošljavanje iz stava 1. ovog člana nadležne su za:

- a) posredovanje u zapošljavanju;
- b) prikupljanje i dostavljanje podataka o nezaposlenim osobama Federalnom zavodu;
- c) informiranje o mogućnosti zapošljavanja;
- d) saradnju sa obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa sa kadrovskim potrebama poslodavaca;
- e) provođenje programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije nezaposlenih osoba i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima;
- f) utvrđivanje prava osobama za slučaj nezaposlenosti;
- g) izdavanje radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva;
- h) donošenje i provođenje programa mjera za brže zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih osoba čije je zapošljavanje otežano;
- i) druge poslove utvrđene ovim i drugim zakonima."

Iza stava 4. dodaju se st. 5. i 6. koji glase:

" 5. Služba za zapošljavanje organizira prikupljanje, razmjenu i objavljivanje podataka o zaposlenim osobama koje traže promjenu zaposlenja, kao i druge podatke koji mogu biti od značaja za obavljanje osnovne djelatnosti službe za zapošljavanje.

6. Služba za zapošljavanje periodično obavlja ocjenjivanje tržišta rada prema instrukcijama Federalnog zavoda u cilju dobijanja podataka i pružanja informacija o kretanjima na tržištu rada."

Član 5.

Član 13. se briše.

Član 6.

Član 29. mijenja se i glasi:

"1. Pravo na novčanu naknadu stiče nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa ima najmanje osam mjeseci rada neprekidno ili osam mjeseci sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci.

2. Kod utvrđivanja prava na novčanu naknadu kao godina rada smatra se vrijeme od 12 mjeseci, a rad kraći od punog radnog vremena preračunava se na puno radno vrijeme.

3. Kao vrijeme provedeno na radu iz stava 1. ovog člana smatra se vrijeme obaveznog osiguranja prema propisima koji reguliraju sistem poreza i obaveznih doprinosa."

Član 7.

Član 30. mijenja se i glasi:

" 1. Visinu novčane naknade čini 40% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji u posljednja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa nezaposlene osobe, koju objavljuje Federalni zavod za statistiku.

2. Novčana naknada iz stava 1. ovog člana isplaćuje se nezaposlenoj osobi:

- a) 3 mjeseca ako je provela na radu od 8 mjeseci do 5 godina;
- b) 6 mjeseci ako je provela na radu od 5 do 10 godina;
- c) 9 mjeseci ako je provela na radu od 10 do 15 godina;
- d) 12 mjeseci ako je provela na radu od 15 do 25 godina;
- e) 15 mjeseci ako je provela na radu od 25 do 30 godina;
- f) 18 mjeseci ako je provela na radu od 30 do 35 godina i
- g) 24 mjeseca ako je provela na radu više od 35 godina.

3. Nezaposlenoj osobi koja je u cijelosti iskoristila novčanu naknadu, kod ponovnog sticanja ovog prava u vrijeme provedeno na radu, prema članu 29. ovog Zakona, uračunava se samo vrijeme provedeno na radu poslije isteka posljednjeg utvrđenog prava na ovu naknadu.

4. Nezaposlenoj osobi kojoj je pravo na novčanu naknadu prestalo ponovnim zaposlenjem prije isteka vremena u kojem je imala pravo na novčanu naknadu, a koja je ponovo ostala nezaposlena, osim iz razloga utvrđenih u članu 36. ovog Zakona, nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za preostalo vrijeme, ako je to za nju povoljnije."

Član 8.

Iza člana 30. dodaje se novi član 30.a koji glasi:

"Član 30.a

1. Nezaposlenoj osobi koja ima pravo na novčanu naknadu može se, na njezin zahtjev, isplatiti naknada u jednokratnom iznosu zavisno o utvrđenom trajanju prava na naknadu, prema članu 30. ovog Zakona, radi samostalnog ili sa drugom osobom obrazovanja privrednog društva, radnje ili drugog oblika obavljanja samostalne djelatnosti.
2. Nezaposlena osoba kojoj je naknada isplaćena u skladu sa stavom 1. ovog člana ne može se prijaviti službi za zapošljavanje prije isteka vremena za koje je primila jednokratnu isplatu.
3. Nezaposlena osoba kojoj je novčana naknada isplaćena u skladu sa stavom 1. ovog člana može ponovo steći pravo na novčanu naknadu ako ispuní uvjete iz člana 29. ovog Zakona."

Član 9.

U članu 31. stav 2. mijenja se i glasi:

" 2. Penzijsko i invalidsko osiguranje osigurava se nezaposlenoj osobi kojoj nedostaju do tri godine penzijskog staža do sticanja uvjeta za starosnu penziju, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju."

Stav 3. se briše.

Član 10.

Član 33. mijenja se i glasi:

- " 1. Pravo na novčanu naknadu stiče nezaposlena osoba ako se prijavi i podnese zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa, odnosno dana odjavljivanja obrta ili djelatnosti.
2. Nezaposlena osoba koja iz opravdanog razloga propusti rok za prijavu iz stava 1. ovog člana, može se prijaviti i podnijeti zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka razloga koji je prouzrokovao propuštanje roka.
3. Pod opravdanim razlogom iz stava 2. ovog člana smatra se privremena spriječenost za rad po propisima o zdravstvenom osiguranju.
4. Novčana naknada pripada nezaposlenoj osobi od prvog dana po prestanku radnog odnosa ako podnese zahtjev za novčanu naknadu u roku iz st. 1. i 2. ovog člana.

5. Ako nezaposlena osoba podnese zahtjev nakon roka iz st. 1. i 2. ovog člana novčana naknada joj pripada od dana podnošenja zahtjeva pa do isteka vremena za koje bi joj pripadalo pravo na novčanu naknadu.

6. Novčana naknada ne pripada nezaposlenoj osobi koja podnese zahtjev poslije isteka vremena za koje bi joj pripadalo pravo na novčanu naknadu, na osnovu ovog Zakona."

Član 11.

U članu 34. st. 2. i 3. se brišu.

Član 12.

U članu 35. stav 1. mijenja se i glasi:

"1. O primljenom zahtjevu za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti rješenjem odlučuje služba za zapošljavanje."

Iza stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

" 4. Pri rješavanju o pravima za vrijeme nezaposlenosti primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku, ukoliko ovim Zakonom nije drugačije određeno."

Član 13.

Član 38. mijenja se i glasi:

"1. Isplata novčane naknade nezaposlenoj osobi prekida se:

- a) za vrijeme odsluženja odnosno dosluženja vojnog roka,
- b) u toku izdržavanja kazne zatvora duže od šest mjeseci.

2. Isplata novčane naknade nezaposlenoj osobi nastavlja se za ostatak perioda do kojeg je priznato pravo na ovu naknadu, pod uvjetom da se prijavi službi za zapošljavanje u roku od 30 dana po prestanku okolnosti koja je dovela do prekida."

Član 14.

Član 44. mijenja se i glasi:

" Nezaposlenoj osobi prestaju prava utvrđena ovim Zakonom ako je:

- a) propustila, bez opravdanog razloga, prihvatiti odgovarajuće zaposlenje;
- b) dala lažne podatke prilikom podnošenja zahtjeva;
- c) ispunjen jedan od uvjeta iz člana 3.b ovog Zakona;
- d) postupila suprotno članu 39. ovog Zakona."

Član 15.

U članu 47. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

"2. Sredstva Federalnog zavoda i službi za zapošljavanje mogu se koristiti za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i za realizaciju programa za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba."

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Član 16.

U članu 52. stav 2. mijenja se i glasi:

"Federalni zavod svaka tri mjeseca podnosi izvještaj o radu Federalnom ministarstvu sa podacima o finansijskom poslovanju."

Član 17.

Federalni zavod dužan je u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona formirati savjetodavnu komisiju iz člana 3. ovog Zakona.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18.

1. Dug po osnovu dospjelih a neuplaćenih doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti može se izmiriti u skladu sa ugovorom koji zaključuju nosilac osiguranja i obveznik obračuna i uplate doprinosa.

2. Ugovorom iz stava 1. ovog člana utvrdit će se međusobna prava i obaveze ugovornih strana.

Član 19.

Zahtjevi za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti podnijeti do dana stupanja na snagu ovog Zakona, koji nisu riješeni, riješit će se prema odredbama ovog Zakona.

Član 20.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Slavko Matić, s.r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma

Parlamenta Federacije BiH
Muhamed Ibrahimović, s.r.